

برای دیدن پاسخ آزمون غیرمضوری به صفحه‌ی ششمی خود در قسمت دریافت کارنامه در سایت کانون به آدرس www.kanoon.ir مراجعه نمائید و از منوی سمت راست گزینه‌ی آزمون غیرمضوری را انتخاب کنید.

فهرست آزمون غیرمضوری

(۴ اسفند یازدهم انسانی ۹۶)

۳ ..... علوم و فنون ادبی (۲)

۵ ..... تاریخ (۲)

۷ ..... جغرافیا (۲)

۹ ..... جامعه‌شناسی (۲)

۱) ..... روان‌شناسی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	لیلا فیروزی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی	مهشید ابوالحسنی
مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مریم صالحی مسئول دفترچه: زهره قموشی
نظارت چاپ	سوران نعیمی

صفحه‌ی ۶۰ تا ۸۰

علوم و فنون ادبی

۱- هر یک از توضیحات زیر به ترتیب مربوط به کدام شاعر است؟

- او در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است.

- سبک شعرش حدت و اسط سبک دوره‌ی عراقی و دوره‌ی بعد، یعنی سبک هندی است.

- شعر او از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

- (۱) کلیم کاشانی - باباغانی شیرازی - بیدل دهلوی
(۲) کلیم کاشانی - وحشی بافقی - باباغانی شیرازی
(۳) بیدل دهلوی - باباغانی شیرازی - کلیم کاشانی
(۴) بیدل دهلوی - وحشی بافقی - باباغانی شیرازی

۲- صائب تبریزی در سرودن کدام قالب شعری مشهور است؟ و بیت «باز این چه شورش است که در خلق عالم است/ باز این چه نوحه و چه عزا

و چه ماتم است» بیت اول شعری از ... است که در قالب ... سروده شده است.

- (۱) غزل - صائب تبریزی - ترجیع‌بند
(۲) قصیده - صائب تبریزی - ترجیع‌بند
(۳) غزل - محتشم کاشانی - ترکیب‌بند
(۴) قصیده - محتشم کاشانی - ترکیب‌بند

۳- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره‌ی شاعران عصر صفوی درست است؟

- (۱) به علت این که شاهان صفوی به ترویج زبان ترکی می‌پرداختند در این دوره، به زبان فارسی شعری نسروده‌اند.
(۲) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه‌ی مدیحه‌سرایان درباری باعث شد عده‌ی کمتری مدعی شعر و شاعری شوند.
(۳) شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند شدند زیرا در آنجا بازار قصیده و مدح هنوز رواج داشت.
(۴) شاعران عصر صفوی سروده‌های خود را با مضامین پند و اندرز و عاشقانه‌های زمینی همراه کردند.

۴- وزن کدام یک از ابیات زیر با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) دلا در عاشقی ثابت قدم باش / که در این ره نباشد کار بی‌اجر
(۲) ازو شادمانی و زویت غمی است / و زویت فزونی و زویت کمی است
(۳) برادر خواجه عادل طاب مَنواه / پس از پنجاه و نه سال از حیاتش
(۴) بدان سان سوخت چون شمع که بر من / صراحی گریه و بریط فغان کرد

۵- با توجه به وزن بیت زیر کدام گزینه برای جای خالی مناسب است؟

«زلف ... و در آن حلقه کش / حلق دو صد حلقه ریابنده را»

- (۱) برافشان (۲) بر باد ده (۳) رنگین کن (۴) شانه کن

۶- خوشه‌های هجایی مقابل کدام مصراع نادرست است؟

(۱) به من ده که بس بی‌دل افتاده‌ام ← U--U-----U

(۲) تا به شب امروز ما را عشرت است ← U-U---U---U

(۳) ای دل چه اندیشیده‌ای در عذر آن تقصیرها ← U---U---U---U

(۴) تو مرا جان و جهانی چه کنم جان و جهان را ← UU--UU--UU--UU

۷- به ترتیب ابیات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تشبیه فشرده غیر ترکیبی - استعاره - مجاز - تشبیه گسترده» کدام است؟

(الف) چون که خورشید از میان بر شد / آسمان پر ز نرگس از سر شد

(ب) خسروی کار گدایی کی بود / این به بازوی چو مایی کی بود

(ج) عشق دردانه است و من غواص و دریا میکده / سر فرو بردم در آنجا تا کجا سر بر کنم

(د) رنگ از عارض گلگون تو گیرد لاله / بوی از طره مشکین تو دارد عنبر

(۱) ج - الف - ب - د (۲) ج - ب - د - الف (۳) د - ج - الف - ب (۴) ب - ج - الف - د

۸- در کدام بیت هر سه آرایه «مجاز، تشبیه فشرده ترکیبی، استعاره» وجود دارد؟

(۱) ز رعد آسمان بشنو تو آواز دهل یعنی / عروسی دارد این عالم که بستان پر جهیز آمد

(۲) حافظ سخن بگوی که بر صفحه جهان / این نقش ماند از قلمت یادگار عمر

(۳) از دیده گر سرشک چو باران چکد رواست / کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر

(۴) گدایی در میخانه طرفه اکسیری است / گر این عمل بکنی خاک زر توانی کرد

۹- در همه گزیننه‌ها به جز گزیننه ... آرایه «استعاره» به کار رفته است.

(۱) ای آفتاب خوبان می‌جوشد اندرونم / یک ساعتم بگنجان در سایه عنایت

(۲) صدف‌وار گوهرشناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز

(۳) خیمه انس مزین بر در این کهنه‌رباط / که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است

(۴) هر کسی را سر چیزی و تمنای کسی است / ما به غیر از تو نداریم تمنای دگر

۱۰- در کدام گزیننه آرایه «استعاره» بیشتر به کار رفته است؟

(۱) غلام نرگس جمّاش آن سهی سرورم / که از شراب غرورش به کس نگاهی نیست

(۲) بتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه‌بان دارد / بهار عارضش خطی به خون ارغوان دارد

(۳) ملکا مها نگارا صنما بتا بهارا / متحیرم ندانم که تو خود چه نام داری

(۴) هر کو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید / در رهگذار باد نگهبان لاله بود

صفحه‌ی ۸۹ تا ۱۲۴

تاریخ (۲)

۱۱- کدام یک از سلسله‌های ایرانی با فرمان خلیفه به حکومت رسیدند و در رابطه با روابط سلسله‌های ایرانی با خلافت عباسی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) طاهریان - اقدامات امیر صفاری چون اظهار تبعیت از خلیفه و خواندن خطبه به نام خلیفه موجب اعتماد عباسیان نسبت به صفاریان شد.
- (۲) صفاریان - جانشینان مرداویش خیال حمله به بغداد و نابودی خلافت عباسی را در سر می‌پروراندند.
- (۳) سامانیان - حاکمان طاهری و سامانی در اداره قلمرو خود استقلال کامل داشتند و با اراده و اختیار خود درباره مسائل بحث می‌کردند.
- (۴) علویان طبرستان - امیران آل بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند و عزل و نصب خلیفه به میل آنان انجام می‌گرفت.

۱۲- هر یک از موارد زیر متعلق به کدام دیوان است؟

الف) نظارت بر امور اداری و مالی و تدارکاتی سپاه

ب) جاسوسی و خبرگیری برای فرمانروا

ج) محاسبه و گردآوری درآمدها (مالیات‌ها) و هزینه‌ها (مخارج)

(۱) عرض - برید - اشراف

(۲) عرض - برید - استیفا

(۳) رسایل - عرض - اشراف

(۴) رسایل - عرض - استیفا

۱۳- طغرل سلجوقی پس از تصرف ... این شهر را به عنوان مرکز حکومت خود برگزید و در زمان آلبارسلان، جانشین طغرل، سلجوقیان در

نبردی بزرگ که در ... رخ داد با سپاهیان امپراتور روم شرقی جنگیدند که نتیجه آن ...

- (۱) نیشابور - ملازگرد - شکست سپاهیان سلجوقی
- (۲) شیراز - ملازگرد - شکست سپاهیان سلجوقی
- (۳) شیراز - دندانقان - شکست سپاهیان امپراتوری روم شرقی
- (۴) نیشابور - ملازگرد - شکست سپاهیان امپراتور روم شرقی

۱۴- کدام گزینه در مورد عصر سلجوقی نادرست است؟

- (۱) اقطاع به انواع مختلف واگذاری زمین به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می‌شود.
- (۲) پس از نظام‌الملک به دلیل تمایل تدریجی صاحبان اقطاع به استقلال، سبب جدایی مناطقی شد که زمین‌های اقطاعی در آنها قرار داشت.
- (۳) تاجران که وظیفه مهمی در انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله کالاها به عهده داشتند نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.
- (۴) در دوره سلجوقی تجارت داخلی و خارجی ایران به‌طور چشمگیری رشد کرد.

۱۵- مهمترین مراکز آموزشی در سده‌های نخستین هجری چه بود و جرج سارتن ... را بزرگترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است.

- (۱) مساجد - زکریای رازی
- (۲) مدارس - زکریای رازی
- (۳) مدارس - ابوعلی سینا
- (۴) مساجد - ابوعلی سینا

۱۶- مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان در زمان تیموریان چه بود و بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان‌خان به چه منظوری انجام

می‌گرفت؟

(۱) مجموعه قوانینی به نام یاسا - پیشرفت و رونق اقتصاد شهری و تجاری

(۲) قوانین شرعی و عرفی - پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی

(۳) مجموعه قوانینی به نام یاسا - پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی

(۴) قوانین شرعی و عرفی - پیشرفت و رونق اقتصاد شهری و تجاری

۱۷- تصویر روبرو تصویر سکه‌ای در دوره ... و در زمان پادشاهی ... می‌باشد و تیمور طی

... مرحله یورش سراسر ایران را به تصرف خود درآورد.

(۱) تیموریان - شاهرخ - دو

(۲) ایلخانان - غازان - سه

(۳) تیموریان - تیمور - دو

(۴) ایلخانان - اولجایتو - سه

۱۸- به ترتیب عناوین «دایرةالمعارف پزشکی، یک دوره فلسفه به زبان فارسی، مربوط به کدام آثار معروف است؟

(۱) شفا - دانشنامه علایی

(۲) قانون - التفهیم

(۳) شفا - التفهیم

(۴) قانون - دانشنامه علایی

۱۹- کدام یک جزء عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل‌بویه نمی‌باشد؟

(۱) برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی

(۲) قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر

(۳) استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم

(۴) رونق و شکوفایی علمی، فکری و فرهنگی

۲۰- کدام گزینه جدول سلسله‌های مسلمان ایرانی در سده‌های سوم، چهارم و پنجم را کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

آل حسنلو	روادیان	زیاریان	
(پ)	آذربایجان	(الف)	محدوده قلمرو
دژ سرماج در نزدیکی بیستون	(ب)	(ت)	مرکز

(۱) الف) طبرستان و گرگان، ب) تبریز، پ) کردستان و لرستان، ت) اصفهان و گرگان

(۲) الف) خراسان و ماوراءالنهر، ب) بخارا، پ) همدان و کرمانشاه، ت) مرو

(۳) الف) طبرستان و گرگان، ب) کردستان و لرستان، پ) آمل، ت) بخارا

(۴) الف) خراسان و سیستان، ب) ری، پ) همدان و کردستان، ت) شیراز

صفحه‌ی ۸۳ تا ۱۱۲

جغرافیا (۲)

۲۱- در طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی اگر فعالیت نوع اول را با «الف»، فعالیت نوع دوم را «ب» و فعالیت نوع سوم را با «ج» نشان دهیم، هر یک

از فعالیت‌های «تجارت - پوشاک - حمل و نقل - صید ماهی» در کدام گزینه به صورت صحیح آمده است؟

- (۱) ج - ج - ج - الف (۲) ج - ب - ج - الف (۳) ب - ج - ب - الف (۴) ب - ب - ج - الف

۲۲- هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام نوع کشاورزی است؟

الف) استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط‌زیست این نواحی آسیب می‌رساند.

ب) از مهم‌ترین مراکز این نوع کشاورزی، آرژانتین، برزیل و زلاندنو است.

پ) گاهی این مزارع به صورت یک شرکت یا اتحادیه‌ای بزرگ اداره می‌شوند.

- (۱) دامداری تجاری - غله تجاری - پلاتتیشن (۲) پلاتتیشن - باغداری تجاری - دامداری تجاری

- (۳) غله تجاری - دامداری تجاری - پلاتتیشن (۴) پلاتتیشن - دامداری تجاری - غله تجاری

۲۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با پارک‌های علم و فناوری نادرست است؟

(۱) کشورها سعی می‌کنند با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری، صنایع نو را گسترش دهند.

(۲) این پارک‌ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می‌کنند.

(۳) این پارک‌ها از تحقیقات دانشگاهی استفاده می‌کنند.

(۴) در این مناطق، آزمایشگاه‌های متعدد تحقیقاتی و پژوهشگرانی که به ابداع و نوآوری مشغول‌اند، تمرکز یافته‌اند.

۲۴- چرا صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی، شرکت‌های چند ملیتی هستند و نواحی صنعتی مهم اروپای شرقی در کدام کشور واقع

شده‌اند؟

(۱) زیرا محصولات این مزرعه، برای صادرات و عرضه بازارهای فروش جهانی تولید می‌شوند - لهستان

(۲) زیرا این گونه مزارع، به سرمایه‌گذاری زیاد نیاز دارند - سنگاپور

(۳) زیرا این گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند - قفقاز

(۴) زیرا محصولات این مزرعه، برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می‌شود - مالزی

۲۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «کشورهایی که اقتصاد آن‌ها به‌طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و

معدنی است» نادرست است؟

(۱) در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی، قوی است.

(۲) اقتصاد این کشورها در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد.

(۳) کاهش قیمت خرید محصولات این کشورها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند.

(۴) در این نوع اقتصاد، واردات گسترش زیادی دارد.

۲۶- هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام کشورهای (مرکز)، (پیرامون) و (نیمه پیرامون) است؟

(الف) از جمله این کشورها می‌توان به چین که در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق العاده‌ای در جهان برداشته است، اشاره کرد.

(ب) این کشورها، هزینه‌های تحصیل و رشد افراد با استعداد و متخصص یا به اصطلاح مغزهای متفکر را پرداخته‌اند.

(پ) این کشورها بازار خوبی برای تولیدات کشورهای مرکز هستند.

(۱) پیرامون - پیرامون - نیمه پیرامون

(۲) نیمه پیرامون - پیرامون - پیرامون

(۳) نیمه پیرامون - پیرامون - نیمه پیرامون

(۴) نیمه پیرامون - مرکز - پیرامون

۲۷- کدام یک از گزینه‌های زیر از جمله کارهایی که کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را در صنایع و اقتصاد

خود کاهش دهند، نیست؟

(۱) محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها

(۲) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای

(۳) ایجاد مناطق آزاد تجاری

(۴) وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیاتی بر کالاهای صادراتی

۲۸- چرا برخی صاحب‌نظران معتقدند که همه مناطق آزاد در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده‌اند و در بین روش‌های مختلف حمل و نقل، کدام

جایگاه ویژه و ممتازی دارد؟

(۱) زیرا در برخی کشورها، بازرگانان نمی‌توانند بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی، به صادرات و واردات بپردازند. - دریایی

(۲) زیرا در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شده‌اند و نتوانسته‌اند به توسعه اقتصادی کمک کنند. - هوایی

(۳) زیرا در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شده‌اند و نتوانسته‌اند به توسعه اقتصادی کمک کنند. - دریایی

(۴) زیرا در برخی کشورها، بازرگانان نمی‌توانند بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی، به صادرات و واردات بپردازند. - هوایی

۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر غلط است؟

(۱) عامل اول شاخص توسعه انسانی، جنبه اقتصادی دارد.

(۲) برای اینکه به وضعیت نابرابر نواحی در اقتصاد جهانی امروز بهتر پی‌ببریم، باید به پیشینه تعامل و روابط اقتصادی در جهان توجه کنیم.

(۳) برخی از کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از مواجه شدن با کمبود نفت و گاز در بازار

جهانی، با هم متحد شده و سازمان اوپک را به‌وجود آورده‌اند.

(۴) یکی از دلایل سرمایه‌گذاری شرکت‌های چندملیتی در دیگر کشورها، این است که در دیگر کشورهای کمتر توسعه یافته صنعتی، قوانین و مقررات

زیست محیطی چندان سخت و جدی نیست.

۳۰- صحیح یا غلط بودن جملات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(الف) شعبه اصلی شرکت‌های چند ملیتی در کشورهای پیشرفته صنعتی است و طراحی و فناوری علمی اصلی تولید در کشورهای پیرامون

صورت می‌گیرد.

(ب) از کشورهای نیمه پیرامون می‌توان به کره جنوبی و مراکش اشاره کرد.

(ج) از مناطق آزاد تجاری ایران می‌توان منطقه قشم، منطقه کیش و منطقه آزاد تجاری - صنعتی بندرعباس را نام برد.

(۱) غ - غ - غ

(۲) غ - ص - غ

(۳) ص - غ - غ

(۴) غ - غ - ص

صفحه‌ی ۷۷ تا ۹۹

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- کدام گزینه در ارتباط با بحران زیست محیطی درست است؟

- (۱) این بحران به منطقه‌ی خاصی محدود نمی‌شود و همه‌ی محیط طبیعی زندگی انسان را فرا می‌گیرد.
- (۲) شهرهای برخی از کشورهای بزرگ اولین مناطقی بودند که به این بحران دچار شدند.
- (۳) با گسترش صنعت چه در شهرهای بزرگ و چه در شهرهای کوچک بر گستره‌ی این بحران افزوده شد.
- (۴) بحران زیست محیطی ناشی از نوع رویکرد انسان مدرن و فرهنگ گذشته‌ی جهان غرب به طبیعت است.

۳۲- کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب حروف الفبا)

ویژگی	نوع نگاه به طبیعت
همه‌ی موجودات آیات و نشانه‌ی خداوند است.	(ب)
کودکانه پنداشتن نگاه دینی و معنوی به طبیعت	(الف)
ماده‌ی خام نبودن طبیعت	(ج)
تصرف طبیعت با روش‌های تجربی	(د)

- (۱) توحیدی - اساطیری - اساطیری - دنیوی
- (۲) توحیدی - توحیدی - دنیوی - اساطیری
- (۳) نگاه سکولار - توحیدی - اساطیری - دنیوی
- (۴) نگاه دنیوی - اساطیری - توحیدی - اساطیری

۳۳- استفاده کردن از اصطلاحاتی مانند: توسعه‌یافته، عقب مانده و ... نشانگر چیست؟

- (۱) این اصطلاحات به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.
- (۲) این اصطلاحات برای کسانی به کار می‌رود که به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی در موقعیت ضعف و فقر قرار دارند.
- (۳) این اصطلاحات به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر کشورهای توسعه یافته را دنبال کنند.
- (۴) این اصطلاحات برای کسانی به کار می‌رود که چالش و نزاع بین کشورها را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند.

۳۴- پس از فروپاشی بلوک شرق، نظریه‌پردازان غربی ...

- (۱) اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی کشورهای صنعتی را رونق بخشیدند.
- (۲) به رقابت بین کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری تأکید کردند تا بازار مصرف و نیروی کار ارزان را تضمین کنند.
- (۳) عملیات نظامی و سیاسی قدرت‌های غربی را برای مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیر غربی و اسلامی توجیه می‌کردند.
- (۴) جنگ را از کشورهای غربی به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بود.

۳۵- کدام گزینه صحیح و غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- (الف) جنگ جهانی اول، برخلاف جنگ جهانی دوم، به مرزهای کشورهای درگیر جنگ محدود نماند.
- (ب) از دیدگاه آگوست کنت جنگ در فرهنگ و جامعه‌ی جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.
- (ج) در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از بمب اتم و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد.

- (۱) ص - غ - ص   (۲) ص - غ - غ   (۳) غ - ص - ص   (۴) غ - ص - غ

۳۶- مهم‌ترین عامل وقوع دو جنگ جهانی ... بود و این دو جنگ ...

- ۱) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی به خود گرفت.
- ۲) احتیاج سرمایه و صنعت کشورهای اروپایی به بازارهای مصرف و نیروی کار ارزان - منشأ دینی نداشت و ظاهری مذهبی به خود نگرفت.
- ۳) رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای اروپایی - منشأ سکولار داشت و ظاهری مذهبی به خود گرفت.
- ۴) رقابت بلوک شرق و غرب - منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی به خود گرفت.

۳۷- کدام گزینه در ارتباط با چالش فقر و غنا درست و در ارتباط با چالش بلوک شرق و غرب نادرست است؟ (به ترتیب)

- ۱) اولین چالش بود که در جوامع صنعتی بوجود آمد - برخی اندیشمندان اروپایی برای حل این چالش، در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، نظریه‌هایی ارائه دادند.
- ۲) راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود - چالش درون فرهنگی نبود و این چالش از نوع چالش‌هایی بود که در بین فرهنگ‌های مختلف بوجود می‌آمد.
- ۳) چالشی مستمر در سرمایه‌داری غربی است - چالشی بین فرهنگی بود و این چالش از نوع چالش‌هایی نبود که درون فرهنگ واحد به وجود می‌آید.
- ۴) راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود - چالشی درون فرهنگی بود و این چالش از نوع چالش‌هایی نبود که در بین فرهنگ‌های مختلف بوجود می‌آمد.

۳۸- بحران در چه مواقعی ایجاد می‌شود و بحران اقتصادی و بحران زیست‌محیطی چه نوع چالش‌هایی محسوب می‌شوند؟

- ۱) در واقع بحران هنگامی ایجاد می‌شود که برخی تغییرات درونی و بیرونی، تعادل نظام را برهم بزنند - چالش‌هایی منطقه‌ای و قابل مهار شدنی هستند.
- ۲) در واقع بحران هنگامی ایجاد می‌شود که وضعیت نظام جهانی غیرقابل کنترل شود و از وضعیت طبیعی خارج شود - چالش‌هایی مهار شدنی هستند.
- ۳) در واقع بحران هنگامی ایجاد می‌شود که بحران‌های نظام جهانی قابل حل باشند ولی نتوان آن را کنترل کرد - چالش‌هایی مهار نشدنی هستند.
- ۴) در واقع بحران هنگامی ایجاد می‌شود که برخی تغییرات درونی و بیرونی، تعادل نظام را برهم بزنند - چالش‌هایی مهار نشدنی هستند.

۳۹- کدام گزینه در ارتباط با بحران‌های اقتصادی نادرست است؟

- ۱) برخلاف آسیب‌های مربوط به فقر و غنا آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی، تمامی جامعه را در برمی‌گیرد.
- ۲) در سال ۲۰۰۸ از کشورهای آمریکا و اروپا آغاز شده است و به صورت جنبش وال استریت خود را به نمایش گذاشت.
- ۳) بحران اقتصادی اغلب با مسئله فقر و غنا پیوند می‌خورد به همین دلیل بر دامنه آن افزوده می‌شود.
- ۴) با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی و فرهنگی جوامع، این بحران‌های جهانی به سرعت آثار و پیامدهای خود را آشکار کرد.

۴۰- به منظور چاره‌اندیشی برای آسیب‌هایی همچون مهاجرت، بیکاری، فقر و ... که به اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد
کنفرانس‌های بین‌المللی متعددی برگزار شد که ...

- ۱) از شتاب این بحران‌ها کاسته نشد و باعث اعتراضات و واکنش‌های مردمی در دهه‌های اخیر و شکل‌گیری جنبش‌های اجتماعی جدیدی شد.
- ۲) تا حدودی از شتاب این بحران‌ها کاسته شد و باعث اعتراضات مردمی و تشکیل جنبش‌های اجتماعی توسط آنان شد.
- ۳) باعث بازگشت جوامع به رویکردهای دنیوی و گریز از رویکردهای معنوی به طبیعت شد.
- ۴) باعث شکل‌گیری جنبش‌های اجتماعی‌ای شد که ریشه در فرهنگ گذشته غرب داشت.

روان‌شناسی

صفحه‌ی ۱۱۲ تا ۱۴۸

۴۱- چرا تصمیم‌گیری نوعی، حل مسئله است؟

- ۱) زیرا حل مسئله با تصمیم‌گیری اشتراک‌ها و اختلاف‌هایی دارند.
- ۲) چون تصمیم‌گیرندگان با این مسئله مواجه هستند که بهترین انتخاب چیست.
- ۳) چون حل مسئله و تصمیم‌گیری، هر دو، با مسئله روبرو هستند.
- ۴) زیرا در حل مسئله، فرد باید از انتخاب‌های مختلف، بهترین را برگزیند.

۴۲- کدام یک از گزینه‌های زیر، از تفاوت‌های تصمیم‌گیری و حل مسئله نیست؟

- ۱) توجه به موضوع راه‌حل‌ها (در تصمیم‌گیری)
- ۲) سرو کار داشتن با اولویت‌ها (در تصمیم‌گیری)
- ۳) انتخاب راه حل منتهی به حل مسئله (در حل مسئله)
- ۴) انتخاب بهترین اولویت (در تصمیم‌گیری)

۴۳- هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام نوع سبک تصمیم‌گیری است؟

- مریم به دلیل علاقه بر دوستی که حتی با خلیقات او آشنا نیست، در روابط دوستانه‌اش شکست می‌خورد.
- علی مدام «دست، دست می‌کند» تا بتواند از گروه دوستانه‌ای که راضی نیست با آن‌ها ادامه دهد، دست بکشد اما موفق نمی‌شود.
- فریده تصمیم می‌گیرد، همان رشته‌ای را انتخاب کند که دوستش سارا آن را انتخاب کرده است، اما از آن جایی که بدون تحقیق این تصمیم را گرفته، موفق نمی‌شود.
- امیر به دلیل عجله و ترس، با چند عابر برخورد می‌کند و بالاخره متوقف می‌شود. به این ترتیب امیر در زمان کوتاهی از یک نوجوان معمولی به یک سارق و قاتل تبدیل می‌شود.

- ۱) وابسته - تکانشی - اجتنابی - احساسی
- ۲) احساسی - وابسته - اجتنابی - تکانشی
- ۳) وابسته - تکانشی - احساسی - اجتنابی
- ۴) احساسی - اجتنابی - وابسته - تکانشی

۴۴- با توجه به سؤال «دلیل جرم و جنایت و افشاگری بیپه‌ده چیست؟» کدام گزینه را می‌توان تکمیل کننده این سوال دانست؟

- ۱) تعریف دقیق هدف از شاخص‌های مهم برای خوب تعریف شدن این مسئله است.
- ۲) در جریان تعریف مسئله، توانمندی‌ها، محدود است و عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث می‌شود که موانع را شناسایی نکنیم.
- ۳) مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آنها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «بد تعریف شده» هستند.
- ۴) اگرچه این مسئله قدری پیچیده است اما موقعیت اولیه و اقدامات احتمالی آن مشخص است و قوانین کاملاً استاندارد هم وجود دارد.

۴۵- به ترتیب اولین گام حل مسئله و قدم نهایی و مهم در حل مسئله کدام است؟

- ۱) تشخیص مسئله - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
- ۲) تشخیص مسئله - بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها
- ۳) به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله - بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها
- ۴) به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

۴۶- بن‌بست، زمانی ایجاد می‌شود که ...

- ۱) حل کننده مسئله، حتی با استفاده از تجارب گذشته قادر به حل مسئله نباشد.
- ۲) حل کننده مسئله، اطلاعات مرتبط با آن مسئله را به خاطر خود بیاورد.
- ۳) حل کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد.
- ۴) حل کننده به تغییر نگاه خویش و بازنمایی آن مسئله اقدام کند.

۴۷- صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارتهای زیر در کدام گزینه به ترتیب ذکر شده است؟

- الف) به دلیل محدودیت زمانی، برخی تمایل دارند از روش‌های تحلیلی حل مسئله استفاده کنند.
 ب) روش افزایش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب از روش‌های اکتشافی حل مسئله است.
 پ) استفاده از روش‌های تحلیلی، دستیابی به ارزیابی مسئله را تضمین می‌کند.

- ۱) غ - غ - غ
- ۲) غ - غ - ص
- ۳) ص - ص - ص
- ۴) ص - غ - غ

۴۸- با توجه به کدام دو عامل، تصمیم‌گیری‌ها به چهار نوع «مهم ساده، مهم پیچیده، معمولی ساده و معمولی پیچیده» تقسیم‌بندی می‌شوند؟

- ۱) موضوع انتخاب و میزان اهمیت
- ۲) تعداد اولویت‌ها و توجه به یافتن راه‌حل‌ها
- ۳) تعداد راه‌حل‌ها و انواع موقعیت تصمیم‌گیری
- ۴) تعداد اولویت‌ها و میزان اهمیت

۴۹- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- ۱) تصمیم‌گیری، عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت روانی انسان است.
- ۲) حل مسئله یعنی «ارزیابی راه‌حل‌های مختلف و انتخاب بهترین راه»
- ۳) یادگیری حاصل از حل مسئله، در مقایسه با سایر یادگیری‌ها، قابل تعمیم است.
- ۴) افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد تصمیم‌گیری را شاید ندانند اما مسئله را می‌توانند حل کنند.

۵۰- هر یک از عبارتهای زیر در نبود کدام یک از ویژگی‌های مسئله به ترتیب اتفاق می‌افتد؟

الف) عدم شناسایی دقیق این ویژگی، باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

ب) وقتی این ویژگی روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

۱) حل مسئله یک «فرایند و جریان» تحت کنترل است - هدفمند بودن

۲) در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است - هدفمند بودن

۳) هدفمند بودن - مشخص بودن موقعیت فعلی یا مبدأ

۴) در جریان حل مسئله، توانمندی‌های ما محدود است - حل مسئله یک «فرایند و جریان» تحت کنترل است.

پاسخ غیر حضوری

دوره می متوسطی دوم

(پایه یازدهم انسانی)

۱۴ اسفند ماه ۹۶

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (دفتر مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطين بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۶۶۳-۰۲۱-۰۱۵۱۶۵

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

علوم و فنون ادبی (۲)

۱- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۶۲ و ۶۳)

کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف و ویژه‌ای بخشیده است.

سبک شعر وحشی بافقی حدّ واسط سبک دوره‌ی عراقی و دوره‌ی بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه‌ی اصلی آن است. شعر بابافغانی شیرازی از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

۲- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۶۲ و ۶۳)

صائب تبریزی در غزل‌سرایی مشهور است. بیت صورت سؤال از محتشم کاشانی است. این بیت، بیت اول شعری است که در قالب ترکیب‌بند سروده شده است.

۳- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۶۱ و ۶۲)

صورت درست سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی «۱»: هر چند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند؛ اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند.

گزینه‌ی «۲»: وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه‌ی مدیحه‌سرایان درباری باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

گزینه‌ی «۴»: حکومت صفوی پس از کشاکش‌های به‌وجود آمده در ایران روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد و به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود. از این‌رو شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین پند و اندرز همراه کردند.

۴- گزینه‌ی «۲»

(ترکیبی)

وزن ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعی» و وزن بیت گزینه‌ی «۲»: «فعولن فعولن فعولن فعل» است.

۵- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۶۸)

با توجه به وزن بیت که «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است تنها گزینه‌ای که برای جای خالی مناسب است، گزینه‌ی «۱» است.

۶- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۶۶)

خوشه‌ی هجایی درست مصراع گزینه‌ی «۱» ← U--U--U--U--U

۷- گزینه‌ی «۱»

(ترکیبی)

ج ← من غواص هستم و دریا میکده (است): تشبیه فشرده غیر ترکیبی

الف ← نرگس: استعاره از «ستارگان»

ب ← بازو: مجاز از «قدرت»

د ← عارض گلگون: تشبیه گسترده است. عارض: مشبه / گل: مشبه به / گون: ادات تشبیه

۸- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۷۳)

در بیت گزینه‌ی «۲» هر سه آرایه مجاز، تشبیه، استعاره وجود دارد: «صفحه جهان» تشبیه فشرده ترکیبی است / «این نقش» استعاره از «شاعر حافظ» است. / «قلم» مجاز از «ذوق شعری شاعر» است.

۹- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۷۳)

آرایه استعاره در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «آفتاب خوبان» استعاره از یار

گزینه‌ی «۲»: «لؤلؤ» استعاره از سخنان گرانبها

گزینه‌ی «۳»: «کهنه رباط» استعاره از دنیا

۱۰- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۷۳)

بیت گزینه‌ی «۳» دارای شش استعاره است: (ملکا/ مها / نگارا / صنما / بتا / بهارا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: دو استعاره: «نرگس» و «سپه سرو»

گزینه‌ی «۲»: سه استعاره: «بت» و «گل» و «سنبیل»

گزینه‌ی «۴»: دو استعاره: «کاشتن مهر»، «چیدن گل از خوبی»

تاریخ (۱)

۱۱- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۱ تا ۹۳)

بنیان‌گذاران برخی از سلسله‌های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. با وجود این که امیر صفاری نسبت به خلیفه اظهار تبعیت کرد و به نام او خطبه خواند، اما عباسیان هم‌چنان به صفاریان بی‌اعتماد بودند.

۱۲- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۰۷)

نظارت بر امور اداری و مالی و تداکارتی سپاه وظیفه دیوان عرض، جاسوسی و خبرگیری برای فرمانروا وظیفه دیوان برید، محاسبه و گردآوری درآمدها (مالیات‌ها) و هزینه‌ها (مخارج) وظیفه دیوان استیفا می‌باشد.

۱۳- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۱۰۲ و ۱۰۳)

طغرل سلجوقی پس از تصرف نیشابور این شهر را به عنوان مرکز حکومت خود برگزید و در زمان آلب ارسلان جانشین طغرل سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد، با سپاهیان امپراتور روم شرقی جنگیدند که نتیجه آن شکست سپاهیان امپراتور روم شرقی و اسارت امپراتور بود.

۱۴- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۱۰)

صرافان که وظیفه انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله کالاها را برعهده داشتند، نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.

۱۵- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۶ و ۹۸)

در سده‌های نخستین مساجد مهمترین مراکز آموزشی بودند و جرج سارتن زکریای رازی را بزرگترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است.

۱۶- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۱۲)

مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان در زمان تیموریان قوانین شرعی و عرفی بود و بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۱۷- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۱۸ و ۱۱۳)

تصویر صورت سؤال مربوط به سکه ایلخانان غازان است. تیمور طی سه مرحله یورش سرتاسر ایران را تحت سیطره خود درآورد.

۱۸- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

ابن سینا برای نخستین بار در دانشنامه علایی یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد و دائرةالمعارف پزشکی ابن سینا با عنوان قانون نه فقط در ایران و جهان اسلام که در اروپا تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

۱۹- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۹۴)

برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقمند به عمران و آبادانی و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود.

۲۰- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۰)

الف) محدوده قلمرو زیاریان: طبرستان و گرگان
ب) مرکز روادیان: تبریز
پ) محدوده قلمرو آل حسنلو: کردستان، کرمانشاه، همدان و لرستان
ت) مرکز زیاریان: اصفهان و گرگان

جغرافیا (۲)

۲۱- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۸۴)

تجارت انواع فعالیت‌های سوم، پوشاک از نوع فعالیت‌های دوم، حمل و نقل از نوع فعالیت‌های سوم و صید ماهی از نوع فعالیت‌های اول است.

۲۲- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌های ۸۷ و ۹۰ و ۹۲)

الف) در کشت تک محصولی تخصصی (پلاتنیشن)، استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط زیست این نواحی آسیب می‌رساند.
ب) آرژانتین، برزیل و زلاندنو از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.
پ) گاهی مزارع کشت غله تجاری به صورت یک شرکت یا اتحادیه بزرگ اداره می‌شوند.

۲۳- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۹۶)

امروزه کشورها سعی می‌کنند با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری، صنایع نو را گسترش دهند. این پارک‌ها معمولاً در نزدیکی قطب‌های صنعتی ایجاد می‌شوند و از تحقیقات دانشگاهی استفاده می‌کنند. در این مناطق، آزمایشگاه‌های متعدد تحقیقاتی و پژوهشگرانی که به ابداع و نوآوری مشغول‌اند، تمرکز یافته‌اند.

۲۴- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۹۲ و ۹۵)

امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی (پلاتنیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ، به ویژه شرکت‌های چند ملیتی هستند؛ زیرا این گونه مزارع به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند.
ناحیه مسکو، قفقاز، ولگا (در کشور شوروی سابق) و جمهوری‌های چک و لهستان از اروپای شرقی، نواحی صنعتی مهم این بخش هستند.

۲۵- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۱۰۳)

اقتصاد کشورهایی که مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است، در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد و کاهش قیمت خرید محصولات آن‌ها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد.

۲۶- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۱۰۷)

الف) از جمله کشورهای نیمه پیرامون می‌توان به چین، که در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای در جهان برداشته است و همچنین کره جنوبی و سنگاپور اشاره کرد.

ب) کشورهای مرکز گاهی با روش‌های مختلف افراد با استعداد و متخصص یا به اصطلاح، مغزهای متفکر را نیز از کشورهای پیرامون به خود جذب می‌کند.
پ) در حالی که کشورهای پیرامون هزینه‌های تحصیل و رشد این افراد را پرداخته‌اند، کشورهای پیرامون، بازار خوبی برای تولیدات کشورهای مرکز هستند.

۲۷- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۱۰۸)

معمولاً کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند، کارهایی انجام می‌دهند.

برخی از این کارها عبارت‌اند از: وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری.

۲۸- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۱۰)

برخی صاحب‌نظران معتقدند که همه مناطق آزاد در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده‌اند؛ زیرا در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شده‌اند و نتوانسته‌اند به توسعه اقتصادی کمک کنند.

در بین روش‌های مختلف حمل و نقل (زمینی، هوایی و دریایی)، حمل و نقل دریایی جایگاه ویژه و ممتازی دارد؛ به طوری که حدود ۹۰ درصد تجارت جهانی از نظر وزن کالاهایی که جابه‌جا می‌شوند، از طریق حمل و نقل دریایی و توسعه کشتی‌ها صورت می‌گیرد.

۲۹- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۰۱ تا ۱۰۴)

در بین کشورهای صادر کننده مواد خام و منابع انرژی، برخی کشورهای صادر کننده نفت و گاز برای دفاع از خود و جلوگیری از آسیب پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان «اوپک» را به وجود آورده‌اند.

۳۰- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۷ و ۱۱۰)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) شعبه اصلی شرکت‌های چند ملیتی در کشورهای پیشرفته صنعتی (مادر) است و طراحی و فناوری علمی تولید در کشور مادر صورت می‌گیرد.

ب) از جمله کشورهای نیمه پیرامون می‌توان به چین که در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای در جهان برداشته است و همچنین کره جنوبی و سنگاپور اشاره کرد.

ج) از مناطق آزاد تجاری جهان می‌توان منطقه قشم، منطقه کیش و منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی را نام برد.

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۹۷)

بحران‌های زیست محیطی به منطقه خاصی محدود نمی‌شود و همه محیط طبیعی زندگی انسان را فرا می‌گیرد، شهرهای صنعتی اولین مراکز بودند که با محیطی آلوده مواجه شدند. پس از آن با گسترش زندگی مدرن در جهان، بر گستره انواع آسیب‌های زیست محیطی افزوده شده است. برخی اندیشمندان بحران‌های محیط زیست را ناشی نوع رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند.

۳۲- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۹۷)

ب) در نگاه توحیدی، طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند است.
ج) در نگاه اساطیری طبیعت، ماده خام نیست.

الف) و د) در نگاه دنیوی و سکولار، نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌پندارند و تصرف در آن را تنها با فنون و روش‌های تجربی انجام می‌دهد.

۳۳- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۹۰)

اصطلاحاتی مثل کشورهای توسعه یافته، عقب‌مانده و توسعه نیافته و ... به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر کشورهای توسعه یافته را دنبال کنند.

۳۴- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۸۸)

نظریه پردازان غربی پس از فروپاشی بلوک شرق، جنگ را از کشورهای غربی به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند.

۳۵- گزینه‌ی «۴»**تشریح عبارت‌های نادرست:**

الف) جنگ جهانی دوم برخلاف جنگ جهانی اول به مرزهای کشورهای درگیر جنگ محدود نمود.

ج) در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم، برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

۳۶- گزینه‌ی «۲»

مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود؛ زیرا سرمایه و صنعت به بازارهای مصرف و نیروی کار ارزان نیاز داشت و این دو جنگ منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.

۳۷- گزینه‌ی «۳»

چالش فقر و غنا، چالشی مستمر در سرمایه‌داری غربی است و چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن واحد پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، به وجود می‌آید.

۳۸- گزینه‌ی «۴»

بحران هنگامی ایجاد می‌شود که برخی تغییرات درونی و بیرونی، تعادل نظام را بر هم بزند و نظام نتواند با مهار آن تغییرات، تعادل مجدد خود را به دست بیاورد. نظام جهانی نیز دچار بحران‌هایی می‌شود در واقع بحران‌ها، چالش‌های مهار نشدنی هستند. بحران اقتصادی و بحران زیست محیطی از جمله این بحران‌هاست.

۳۹- گزینه‌ی «۴»

با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، این بحران‌های منطقه‌ای به سرعت آثار و پیامدهای جهانی خود را آشکار ساخت.

۴۰- گزینه‌ی «۱»

به منظور چاره‌اندیشی برای آسیب‌هایی همچون مهاجرت، بیکاری، فقر و ... که به اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد، کنفرانس‌های بین‌المللی متعددی برگزار شد که از شتاب این بحران‌ها کاسته نشد. اعتراضات و واکنش‌های مردمی در دهه‌های اخیر، جنبش‌های اجتماعی جدیدی پدید آورده است.

روان‌شناسی**۴۱- گزینه‌ی «۲»**

حل مسئله با تصمیم‌گیری اشتراک‌ها و اختلاف‌هایی دارد: تصمیم‌گیری، نوعی حل مسئله است؛ چون تصمیم‌گیرندگان با این مسئله مواجه هستند که بهترین انتخاب چیست.

۴۲- گزینه‌ی «۱»

تصمیم‌گیری	حل مسئله
۱	توجه به موضوع انتخاب‌ها
۲	سروکار داشتن با اولویت‌ها
۳	انتخاب بهترین اولویت

۴۳- گزینه‌ی «۴»

در سبک احساسی، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است. احساسات، به دلیل زودگذر بودن، نمی‌تواند زیربنای تصمیم‌گیری باشد. در سبک تصمیم‌گیری اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی هیچ‌گاه تصمیم‌وی عملی نمی‌شود.

سبک تصمیم‌گیری وابسته، فرد به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت کرده است. در این روش دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفته‌اند، در حالی که انتخاب دیگران ممکن است برای ما انتخاب مناسبی نباشد.

در سبک تصمیم‌گیری تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در میان نوجوانان این گونه سبک تصمیم‌گیری، زیاد دیده می‌شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

۴۴- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۱۸ و ۱۱۹)

مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آنها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «بد تعریف شده» هستند؛ در حالی که مسئله‌های علوم دیگر این گونه نیست.

در گزینه‌ی «۱»، خوب تعریف شدن مسئله غلط است.

در گزینه‌ی «۲»، نداشتن اقدامات مشخص و استاندارد از ویژگی‌های مسئله‌های بد تعریف شده است با وجود اینکه ابهام دارند و در گزینه‌ی ۴، ویژگی مطرح شده از ویژگی‌های مسئله‌های خوب تعریف شده است.

۴۵- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۱۹ و ۱۲۰)

تشخیص مسئله اولین گام حل آن است. تشخیص مسئله با احساس مبهم از یک مسئله متفاوت است و قدم نهایی و مهم در حل مسئله، بازبینی و اصلاح راه‌حل‌هاست. افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود بخشند و از راه‌حل‌های جدید استفاده کنند.

۴۶- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌ی ۱۲۲)

بن بست، زمانی ایجاد می‌شود که حل‌کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد.

۴۷- گزینه‌ی «۱»

(صفحه‌ی ۱۲۴ و ۱۲۵)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) به دلیل محدودیت زمانی، برخی تمایل دارند از روش‌های اکتشافی حل مسئله استفاده کنند.

ب) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، از روش‌های اکتشافی حل مسئله است.

پ) استفاده از روش‌های تحلیلی، دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند. روش‌های تحلیلی، مورد قبول همه است.

۴۸- گزینه‌ی «۴»

(صفحه‌ی ۱۳۹)

باتوجه به تعداد اولویت‌ها و میزان اهمیت، چهار نوع تصمیم‌گیری مشاهده می‌شود: تصمیم مهم ساده، مهم پیچیده، معمولی ساده و معمولی پیچیده.

۴۹- گزینه‌ی «۳»

(صفحه‌های ۱۱۷، ۱۳۰ و ۱۳۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: تصمیم‌گیری، عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است.

گزینه‌ی «۲»: تصمیم‌گیری یعنی ارزیابی راه‌حل‌های مختلف و انتخاب بهترین راه.

گزینه‌ی «۴»: یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است. افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

۵۰- گزینه‌ی «۲»

(صفحه‌ی ۱۱۶)

الف) عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود. به همین دلیل است که حل تمرین ریاضی برای ریاضی‌دان آسان است، اما برای دیگران مسئله است.

ب) وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود. یکی از دلایل اینکه برخی از افراد راه حل مسئله را نمی‌دانند این است که «هدف» را به صراحت تعریف نکرده‌اند.